

Secția „Cartea Tehnico – Științifică” la a 30-a aniversare

FALL MARIA MAGDALENA,
Biblioteca Județeană Mureș

„...spiritul culturii românești a fost cel al unui sănătos echilibru între preocupările științifice-tehnice și cele umaniste și literar artistice. Numeroase personalități care au ilustrat cultura românească s-au manifestat cu putere atât într-un domeniu cât și în celălalt.”

„...personalități ca Pius Servien, Matila C. Ghyka și mai ales poetul – matematician Ion Barbu – Dan Barbilian nu au apărut din senin, ci ca rezultat al unui proces îndelungat de interacțiune a celor două culturi.”¹

Scurt istoric

Realizarea programelor de industrializare a țării începând cu anii '60 ai secolului trecut necesitau o calificare și recalificare continuă a forței de muncă în domeniile industriilor care, în aceea perioadă, se aflau în plină dezvoltare. Dotarea întreprinderilor cu tehnologii performante a dus la apariția unor locuri de muncă pentru care cerințele de calificare profesională erau ridicate. Perfecționarea muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor pentru aceste posturi impunea înființarea unor biblioteci tehnico-științifice bine înzestrate cu cărți și reviste de specialitate, pentru ca specialiștii să se poată informa și documenta conform nevoilor lor profesionale. Această situație a dus la înființarea unor secții tehnico-științifice de documentare și informare în cadrul bibliotecilor regionale.

„La biblioteca regională din Târgu-Mureș s-a înființat în anul 1960 o secție tehnico-științifică având o sală de lectură proprie, bibliotecari cu experiență și temeinice cunoștințe tehnice. Aproape jumătate din bugetul instituției s-a folosit pentru creșterea fondul de carte a secției (domeniile 5, 6, 63 și 7). A crescut numărul de abonamente la revistele de specialitate din țară și străinătate, s-au făcut bibliografii pe diferite ramuri industriale fiind trimise nominal la întreprinderi. Statistica secției arată că în 1965 a avut 2314 cititori înscriși, dintre care 668 ingineri și tehnicieni, 491 muncitori, 556 studenți și 527 elevi, mai ales de la școlile profesionale. Ultimele două categorii frecventau biblioteca îndeosebi pentru întregirea cunoștințelor cerute de programa școlară. Secția a fost vizitată de 15225 de ori, în acest an fiind împrumutate 40230 de

¹ George St. Andonie, *Istoria matematicii în România*, București, Editura Științifică, 1965 – 1967.

cărți (33849 din domeniile 5, 6 și 63). Din păcate secția incomoda biblioteca publică și pentru că nu s-a mai putut aloca fondul necesar pentru dezvoltare colecțiilor și nici spațiul nu mai permitea acest lucru s-a desființat în anul 1966, fondul ei de carte fiind comasat cu cel al bibliotecii publice.”² Lipsa acestei secții s-a făcut însă mereu simțită printre specialiștii din întreprinderi. La începutul anilor ’70, când pe plan național se punea tot mai mare accent pe reactualizarea permanentă a cunoștințelor cerută de epoca revoluției tehnico-științifice, se discuta problema înființării (reînființării) secțiilor de carte tehnică, bibliotecile din cadrul întreprinderilor fiind nesatisfăcătoare cerințelor profesionale ale specialiștilor.

„În urma studiului făcut de Fülöp Géza în anul 1970-1971, care din cele 22 de biblioteci de întreprindere aflate în evidența la Statistică a ales zece aparținând la șase ministere diferite, reiese că bibliotecile tehnice existente în acea vreme în cadrul întreprinderilor nu puteau asigura literatura de specialitate necesară perfecționării oamenilor muncii conform cerințelor revoluției tehnico-științifice și dezvoltării în ritm rapid al economiei naționale, deoarece acestea nu erau suficient de bine dotate, nu aveau bibliotecari specializați sau mai bine zis nu aveau deloc bibliotecari. Acestea erau mai degrabă depozite de cărți decât biblioteci deși legile epocii respective permiteau conducătorilor de unități să angajeze bibliotecari,”³ dar aceștia nu se interesau prea mult de această latură neproductivă, care nu aduce nici un profit palpabil instituției conduse, deși acest post era cuprins în organigrama întreprinderilor. Se impunea deci înființarea în toate centrele industriale a unor biblioteci tehnice orientate pe profilurile de producție corespunzătoare, dotate cu literatură de specialitate și conduse de bibliotecari bine pregătiți, capabili să rezolve problemele de prelucrare a materialului informativ conform tehnicilor biblioteconomice, care să permită regăsirea cu ușurință a informației dorite, să rezolve problema achiziționării documentelor informaționale necesare întreprinderii de la alte întreprinderi, instituții, biblioteci prin schimb inter-bibliotecar.

Se dorea înființarea acestor biblioteci pentru a satisface cerințele de perfecționare continuă nu numai a tehnicienilor și inginerilor, ci și a muncitorilor conform cerințelor organelor de conducere a țării de atunci pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid. Încă din anul 1971 se punea problema înființării (reînființării) secției „Cartea Tehnică” în cadrul Bibliotecii Județene Mureș ca

---

² Mészáros József, *Lesz-e műszaki könyvtár Marosvásárhelyen (Când va avea Târgu-Mureșul Bibliotecă Tehnică?)*, în *Könyvtari Szemle*, XV. évf. 1971, 4. szám, p. 149.

³ Fülöp Géza, *Technikai - tudományos farradalom műszaki könyvtárak és könyvtárak nélkül. Marosvásárhelyi helyzetkép? (Revoluția tehnico – științifică fără biblioteci tehnice?)*, în *Könyvtari Szemle*, XV. évf. 1971, 2. szám, p. 55.

secție de sine stătătoare, având fondul de carte separat de al bibliotecii publice, propria statistică și propria activitate bibliografică.

Această idee, lansată de bibliotecarul Mészáros József la întâlnirea specialiștilor din Târgu-Mureș cu ocazia înființării „Clubului Inginerilor,” a fost primită cu entuziasm, ceea ce dovedea nevoia arzătoare a specialiștilor de a fi la curent cu noutățile din domeniul tehnico-științific. Astfel, la 20 noiembrie 1974 s-a deschis pentru publicul interesat secția „Cartea Tehnică,” cu sediul în Palatul Culturii, intrarea pe colțul clădirii. Presa vremii comentează evenimentul astfel:

„O nouă secție de împrumut la Biblioteca municipală din Târgu-Mureș.

Din dorința de a veni în sprijinul cititorilor în vederea ridicării nivelului profesional, în cadrul Bibliotecii municipale Târgu-Mureș s-a deschis recent o secție de împrumut pentru cărți tehnice. Noua secție se află la parterul Palatului Culturii, în fostul sediu al Centrului județean de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de amatori și dispune de un fond de cărți de peste 15.000 de volume, așezate în rafturi libere, ceea ce creează cititorilor un larg acces la cărțile ce îi interesează, oferindu-le totodată și posibilitatea unei bune informări din domeniul respectiv. De remarcat că volumele sunt așezate pe materii, fiind la îndemâna unui public foarte larg, elevi, cadre medii, specialiști cu înaltă calificare. Principalele domenii științifice prezente sunt: științele naturii, matematică, fizică, chimie, biologie, construcția de mașini, electrotehnică, construcții, industrie ușoară, energetică, informatică, arhitectură. Pentru o promptă informare, la îndemâna cititorilor există un catalog alfabetic și pe materii precum și un bogat fond de referință, dicționare și enciclopedii. Înființarea acestei secții corespunde pe deplin solicitărilor tuturor categoriilor de cititori, fiind dictată și de necesitatea de a ușura munca din cadrul bibliotecii, asigurând mai multă operativitate în distribuirea și îndrumarea cititorilor, al căror număr se află în creștere, numai anul trecut înregistrându-se peste 21.000 cărți împrumutate.”⁴

În ghidul de bibliotecă editat în 1979,⁵ secția „Cartea Tehnică” este descrisă în felul următor:

„Urmare a implicațiilor revoluției științifice, a dezvoltării industriale a municipiului, a creșterii substanțiale a populației care lucrează nemijlocit în diferite ramuri productive a cerințelor de continuă perfecționare a cunoștințelor tehnico-profesionale, a fost înființată în anul 1974 secția „Cartea Tehnică”. Aceasta pune la dispoziția cititorilor lucrări din domeniul științelor exacte: matematică, fizică, chimie, științe geologice și geografice, meteorologie, paleontologie, științe biologice, botanică și

⁴ I. Ardeleanu, *O nouă secție de împrumut la Biblioteca municipală din Târgu-Mureș*, în *Steaua Roșie*, din 21 noiembrie 1974; *Vörös Zászló*, 21 noiembrie 1974.

⁵ Dimitrie Poțâmaș, Mészáros Iosif, *Biblioteca Județeană Mureș* [Ghid], Târgu-Mureș, Biblioteca Județeană Mureș, 1979.

zoologie precum și cele din domeniul științelor aplicate, tehnică, inginerie, industrie, mecanică de precizie, construcții, agricultură, silvicultură, zootehnie cu excepția științelor medicale. Tot în această secție s-au mai concentrat lucrările de arhitectură precum și cele de politică economică din domeniile cuprinse aici. Peste 20.000 de publicații clasate pe domenii după o structură științifică accesibilă cititorilor sunt expuse pe rafturi libere pentru împrumut. Pe lângă libera alegere a cărților pe rafturi, secția pune la dispoziția utilizatorilor un catalog alfabetic și pe materii pentru publicațiile pe care le deține, alcătuieste bibliografii tematice la cerere și dispune și de un fond de referință adecvat colecțiilor sale. Pentru informarea despre noutățile editoriale elaborează periodic (trimestrial) buletinul Cărți noi intrate în bibliotecă, ce se difuzează la numeroase întreprinderi și instituții din municipiu și județ. Această secție asigură informarea bibliografică de specialitate și totodată este locul de întâlnire a unor autori de carte științifică și tehnică cu cititori săi. Cărțile acestei secții se adresează deopotrivă personalului muncitor din întreprinderi și uzine precum și studenților și elevilor.

Secția,, „Cartea Tehnică”” (Palatul Culturii, intrarea la colțul clădirii).

Instrumente de informare:

- catalog alfabetic
- catalog sistematic
- fișierul noutăților

Program.. zilnic 10-20, duminică și luna închis.”

În ziarul local *Steaua Roșie*,⁶ din 13 ianuarie 1985 apare articolul **Biblioteca – factor de cultură și civilizație**, în care despre secția „Cartea Tehnică” se dau următoarele informații:

„Secția „Cartea Tehnică” pune la dispoziția publicului cititor, prin împrumut la domiciliu, peste 25000 de volume de cărți din toate domeniile tehnice. Dorind să ofere informații cât mai prompte și complexe, pune la dispoziția cititorilor și un fond bogat de referințe format din lexicoane, dicționare, enciclopedii, precum și instrumente moderne de informare a colecțiilor de publicații, cum sunt lucrările bibliografice de specialitate, cataloagele alfabetic, sistematic și pe subiecte ale cărților și altele.

În vederea măririi potențialului informațional cu lucrări inexistente în bibliotecă, secția practică sistemul de împrumut inter-bibliotecar.

Periodic, la secția Carte Tehnică se organizează simpozioane, mese rotunde, întâlniri cu autorii cărților de specialitate la care pot participa cei interesați.

Secția dorește ca prin instrumentele și metodele sale să aducă o contribuție specifică procesului de producție și pe lângă serviciile deja oferite se angajează să acorde informații scrise: întocmind bibliografii tematice, de recomandare sau cercetări bibliografice la solicitarea specialiștilor din întreprinderi și instituții, astfel ajutând

---

⁶ Dimitrie Poptămaș, Doru Mureșan, *Biblioteca – factor de cultură și civilizație*, în *Steaua Roșie*, 13 ian. 1985.

desfășurarea cursurilor de calificare și reciclare, precum și introducerea noului în cadrul diverselor preocupări concrete de muncă.

Biblioteca Județeană și secția „Cartea Tehnică” vă invită să folosiți cu încredere serviciile sale. Anual în fișele sale sunt înscriși aproximativ 2500 de cititori din rândul tuturor categoriilor socio-profesionale.”

Necesitatea și importanța acestei secții reiese și din solicitările diferitelor întreprinderi din județ, precum și din afara lui, în privința unor bibliografii tematice.

Câteva scrisori de mulțumire din partea întreprinderilor pentru bibliografiile întocmite și exprimarea dorinței de colaborare în continuare cu secția „Cartea Tehnică” a Bibliotecii Județene Mureș precum și o cerere din partea unui inginer din Oradea, care solicită bibliografia tematică Nr. 47 „Prelucrarea maselor plastice și a cauciucului” și răspunsul directorului bibliotecii la această cerere apar în facsimil la sfârșitul acestei lucrări. Anexele cuprind, de asemenea, copia unei circulare trimise de bibliotecă spre 18 întreprinderi și instituții prin care informează specialiștii despre noile apariții din literatura tehnico-științifică.

Completarea și organizarea fondului de publicații

„În privința asigurării unui potențial informațional în stare să satisfacă cerințele tot mai exigente de perfecționare profesională a lucrătorilor din întreprinderi industriale și economice ale județului în general, ca și a cadrelor din instituții și școli, totodată diversificarea tematică și de nivel pentru categoria de muncitori, tehnicieni și ingineri în special, creșterea planificată, sistematică pe calea îmbunătățirii și echilibrării ponderii tematice, stabilirea unei proporții optime între fondul total de carte (cu caracter ne-tehnic și neeconomic) și fondul total de carte cu conținut tehnico-economic a constituit și constituie o preocupare permanentă. În acest scop s-a mers pe linia creșterii și îmbunătățirii colecțiilor tehnico-economice în funcție de profilul economic actual și de perspectivă al județului. S-a ținut cont de dinamica creșterii continue a populației active, creșterea forței de muncă calificată, de particularitățile socio-profesionale ale populației, de necesitățile și interesele de studiu, informare și documentare ale cititorilor reali și potențiali.”⁷

Astfel, colecțiile secției cuprind cărți din domeniul științelor exacte și aplicate pentru toate categoriile de cititori, de la literatura de informare și popularizare a cunoștințelor științifice apărute în colecția **Știința pentru toți** (Editura Științifică, Editura Ceres, Editura Științifică și Enciclopedică) până la tratate științifice, enciclopedii, lexicoane, dicționare apărute în Editura Didactică și Pedagogică, Editura Tehnică și altele.

⁷ Informația este preluată dintr-un dosar al Secției tehnice, care cuprinde referințe din presă la adresa acestei secții.

Fondul de carte existent la înființarea secției - 15.000 de volume - a fost dezvoltat continuu, ajungându-se la 23110 volume la sfârșitul anului 1982, 29740 la sfârșitul anului 1990 și la 32.242 volume la sfârșitul anului 2003.

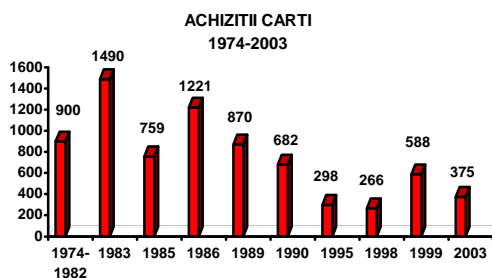
Dacă din 1974 și până în 1982 au intrat aproximativ 900 de volume pe an, înregistrându-se o creștere a fondului de carte al secției cu 1490 de tomuri în 1983 numărul lucrărilor achiziționate scade la 759 în 1985 urmând din nou o creștere în 1986, când se achiziționează 1221 de volume. În următorii trei ani - 1987, 1988, 1989 fondul de carte crește aproximativ constant cu 870 de volume pe an, dar începând din 1990, anul în care intervin mari schimbări pe plan politic și social în țara noastră, se sesizează o mare scădere la achiziția de carte tehnică, numărul de volume intrate fiind de 682, cel mai mic în 16 ani de existență a secției.

În următorii ani se observă o scădere continuă în achiziția de cărți tehnico-științifice și economice ajungându-se în 1998 la 266 volume cumpărate. În anul 1999 se dublează numărul de cărți intrate în colecțiile secției față de anul anterior, dar în următorii ani cifrele statistice arată din nou diminuarea numărului de lucrări tehnico-științifice și economice achiziționate, acestea fiind în număr de 375 volume în anul 2003.

Anul 2004 se va situa aproximativ la același nivel cu anul anterior în ceea ce privește achiziționarea de cărți tehnico – științifice și economice, dacă luăm în considerare că până la 31 octombrie au intrat la secție 337 de tomuri. Pe domenii situația la achiziții pe zece luni se prezintă astfel (cifrele din paranteză indică numărul de cărți intrate la secție): 6 - Științele aplicate (150); 004 – Știința și Tehnologia Calculatoarelor; Prelucrarea datelor (71); 5 - Matematică și științele naturii (68); 3 - Politică economică și marketing (31); 71- 72 Sistematizare și arhitectură (17).

Dacă la un moment dat secția dispunea de un bogat fond de referință (lexicoane, dicționare, enciclopedii), dar dezvoltarea și reactualizarea acestuia în ultima perioadă nu s-a mai făcut, considerându-se că suntem „o secție specializată și nu avem nevoie de fond enciclopedic.” Dureroasă constatare pentru cei care știu să aprecieze necesitatea acestei secții!

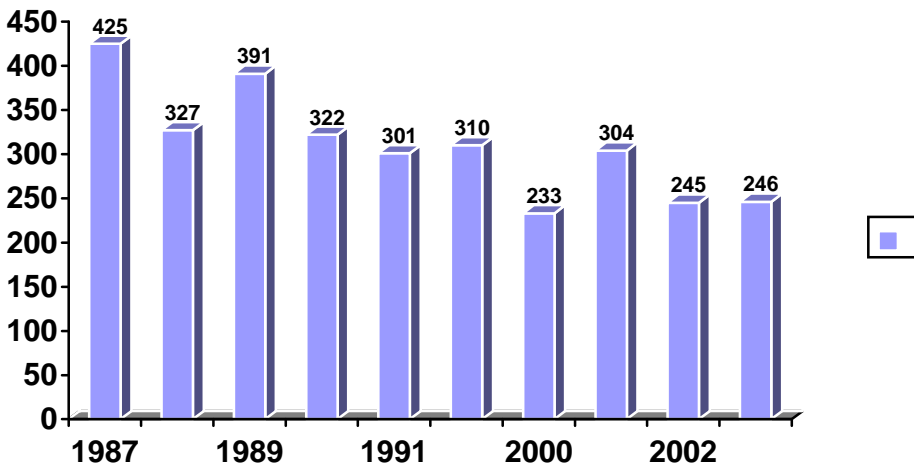
Graficul de mai jos reflectă achiziția de carte tehnico-economică în perioada 1974 - 2003.

De remarcat este și scăderea numărului de titluri intrate la fondul de carte a secției, în paralel cu scăderea numărului de volume achiziționate. Dacă în 1987 s-au înregistrat 425 de titluri, în 1992 se înregistrează 310 ajungând în 2003 la 246. Tabelul și graficul de mai jos redau numărul de titluri intrate la secția „Cartea Tehnică” începând din 1987 – 1992, apoi din 2000-2003.

1987	1988	1989	1990	1991	1992	2000	2001	2002	2003
425	327	391	322	301	310	233	304	245	246

Număr de titluri intrate în intervalul 1987 – 2003

Tabelul și graficul care urmează scot în evidență numărul de titluri achiziționate pe domenii în perioada 2000 – 2003. Datele au fost luate din procesele verbale de predare-primire dintre secțiile Prelucrarea Publicațiilor și secția „Cartea Tehnică,” procese verbale pe care sunt indicate și domeniile (cotele cărților) alături de titlu, număr de inventar și preț. Aceste procese verbale se întocmesc pentru secție din 2 februarie 1999. Până la această dată procesele verbale cuprind doar numerele de inventar și valoarea cărților. S-a urmărit numărul de titluri intrate pe ani și în *Buletinul cărților noi intrate în bibliotecă* în perioada 2000 - 2003, dar apărând o neconcordanță între datele obținute din procesele verbale de predare – primire și buletinul de cărți noi s-a ajuns la concluzia că secția „Cartea Tehnică” nu primește exemplare din toate titlurile achiziționate, unicul exemplar dintr-un titlu cumpărat ajungând la sala de lectură.

Tabelul de mai jos redă numărul de titluri, pe domenii, intrate la secție în ultimii patru ani.

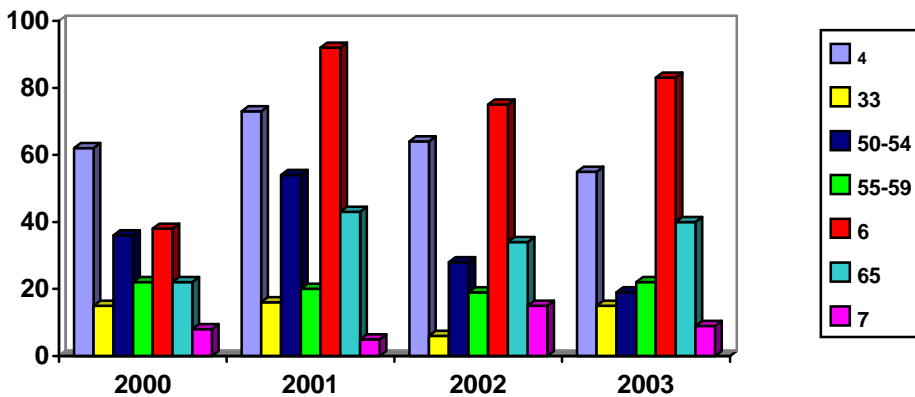
ANUL	004	33	50-54	55-59	61	6	65	7
2000	62	15	36	22	-	38	22	8
2001	73	16	54	20	1	92	43	5
2002	64	6	28	19	4	75	34	15
2003	55	15	19	22	3	83	40	9

Se poate observa că cele mai multe titluri apar la:

Domeniul 004 – Știința și Tehnologia Calculatoarelor. Prelucrarea datelor. În acest domeniu apar cele mai numeroase titluri fiind un domeniu în care informațiile se schimbă de la o zi la alta. Din păcate, fondul limitat al investițiilor pentru cumpărare de cărți nu permite achiziționarea tuturor titlurilor apărute în acest domeniu și pentru împrumut, dat fiind faptul că aceste cărți sunt scumpe, iar prin introducerea taxei pe valoare adăugată din 2004, prețul lor a devenit foarte mare, ceea ce limitează și mai mult dotarea secției tehnice cu acestea, deși lucrările din acest domeniu sunt cele mai cerute de cititorii din toate categoriile profesionale și de vârstă.

Domeniul 6 – Științe Aplicate. Medicină. Tehnică (în afară de medicină umană). Față de întinderea acestui domeniu numărul de titluri intrate nu este foarte mare. Apariția cursurilor universitare de la cele două universități, Universitatea „Petru Maior” și Universitatea „Dimitrie Cantemir” au îmbogățit fondul de carte al secției la domeniile Electrotehnică, Electronică, Tehnologie Mecanică, Prelucrări Mecanice.

De remarcat este numărul mare de titluri noi apărute la cota 65, Conducerea și organizarea în industrie, comerț și comunicații, domeniu în care au apărut cele mai mari schimbări de optică, de vocabular, metode de aplicare după 1990. Graficul de mai jos vizualizează intrările de titluri pe domenii între anul 2000 - 2003.

Cataloagele secției „Cartea Tehnică”

Menirea unei biblioteci este de a transforma documentele depozitate în documente care se pot consulta. În acest scop s-au creat cataloagele de bibliotecă, alcătuite după criterii prestabilite cu scopul de a face cunoscut fondul de carte al bibliotecii și de a ajuta la regăsirea cărților pe raft.

Pentru căutarea cu ușurință a publicațiilor cerute și pentru informarea promptă a cititorilor, secția „Cartea Tehnică” dispune de mai multe cataloage, instrumente fundamentale de orientare și regăsire într-o bibliotecă bine organizată.

Catalogul alfabetic pe nume de autori și titluri de lucrări anonime permite cititorilor regăsirea lucrărilor căutate fie după numele autorilor sau după titlul publicației. Acesta răspunde la următoarele întrebări :

- dacă biblioteca are o anumită carte determinată prin autorul și titlul ei;
- ce ediții ale unei anumite lucrări sau ce lucrări de un anumit autor se găsesc în bibliotecă. Prezentând lucrările autorului în ordine alfabetică, oferă cititorului un tablou de ansamblu al operei fiecărui autor în măsura în care aceasta este reprezentată în bibliotecă.

Catalogul sistematic zecimal având ca element de ordonare clasificarea zecimală universală oferă cititorilor informații asupra conținutului publicațiilor pe ramuri de științe, într-o anumită ordine logică, și răspunde la întrebarea ce cărți dintr-un anumit domeniu posedă biblioteca. Spre deosebire de catalogul alfabetic, care conține date de sine stătătoare, catalogul sistematic apropie diferitele ramuri ale științelor înrudite între ele, ceea ce dă posibilitatea cititorului să consulte nu numai cartea căutată, ci să cerceteze și o lucrare de sinteză asupra temei urmărite sau să-și adâncească cunoștințele prin examinarea lucrărilor de amănunt. De aceea, catalogul sistematic este indicat pentru alegerea cărților în vederea unei lecturi sistematice, planificate. Pentru bibliotecar catalogul sistematic constituie o

călăuză prețioasă la recomandarea cărților, la stabilirea bibliografiilor și completarea fondului.

Catalogul pe subiecte dezvăluie fondul de publicații al bibliotecii după criteriul de cunoștințe, folosind metode proprii. Caută să arate dacă în bibliotecă există cărți despre un anumit domeniu de cunoștințe sau despre un anumit subiect. Așezarea fișelor în acest catalog se face în ordinea alfabetică a subiectelor pe care le conțin. În cadrul fiecărui subiect fișele sunt ordonate alfabetic după autori sau titlul lucrării în cazul aceluia care au mai mulți autori sau sunt lucrări anonime. Principiul de bază al catalogului este clasificarea fiecărei publicații cât mai precis la cuvântul sau cuvintele care exprimă conținutul ei și care se pot regăsi în titlul lucrării, în cuprinsul ei sau chiar printre rânduri. Pentru alegerea vedetelor de subiect s-a folosit și se folosește *Tezaurul Național Politematic*.⁸ Tezaurul este un instrument de indexare, care se folosește atât în etapa de analiză a documentelor intrate, cât și în etapa de regăsire a informațiilor. Este o listă normalizată de termeni, ordonată alfabetic, indicând relațiile semantice și logice ale acestora. Rolul principal al catalogului pe subiecte este acela de a înlesni cititorului găsirea cărților după conținut, la un subiect concret și precis fără ca ei să mai fie obligați să caute în labirintul clasificării zecimale. Notăția directă a denumirii subiectului și ordinea alfabetică ușurează considerabil munca de informare. Catalogul pe subiecte poate arăta imediat lucrările noi intrate la subiectul respectiv. Permite introducerea de noțiuni actuale permițând scoaterea celor învechite și primat moral.

Catalogul personalităților permite regăsirea lucrărilor în care sunt informații despre viața și opera acestora. Descrierea lucrărilor este făcută pe fișe de catalog cu indicarea cotei. Fiecare fișă are scos în evidență cu majuscule de altă culoare (roșie la secția „Cartea Tehnică”) vedeta de subiect cu numele personalității, urmată apoi de descrierea analitică a lucrării. Este un catalog deosebit de util pentru elevi, studenți și profesori în elaborarea unor proiecte sau referate cerute de programa școlară.

În afara cataloagelor amintite, la secția „Cartea Tehnică” se găsesc și **bibliografii tematice** pentru diferite teme, de exemplu: **Zootehnie- Creșterea animalelor** cu următorul cuprins: Lucrări generale; Selecționare; Reproducție; Hrănire; Nutrețuri; Asigurarea bazei furajere; Medicină veterinară; Rumeșătoare mari-bovine, taurine; Rumeșătoare mici- ovine, caprine; Porci; Cai; Păsări de curte; Creșterea albinelor și a viermilor de mătase; Vânătoare- pescuit-piscicultură; Produsele animalelor domestice.

Evidența cititorilor. Statistica documentelor împrumutate.

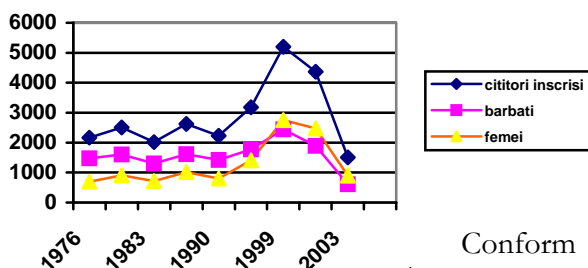
⁸ *Tezaurul Național Politematic*. Lista alfabetică, editată de Institutul Național de Informare și Documentare Științifică și Tehnică, vol. 1, București, 1973.

An de an numărul cititorilor înscriși la secția „Cartea Tehnică” a crescut, atingând în anul 1999 cota cea mai mare. Dacă la un an de la înființare, deci în 1976, au fost înscriși 2168 de cititori, 67,7% bărbați și 32,2% femei, reprezentând următoarele categorii sociale: muncitori -26%, intelectuali și funcționari – 18,5%, elevi și studenți 51,5% din următoarele categorii de vârstă: 14 – 25 ani 62,5%, 26 – 40 ani 28,2%, 41 – 60 ani 8,1% și peste 60 ani 1,2%, în anul 1999 numărul de cititori înscriși a fost de 5200. Pe parcursul a 25 de ani numărul cititorilor aproape s-a dublat. De remarcat este însă o modificare procentuală în ceea ce privește sexul cititorilor. Astfel, numărul femeilor care solicită informații din domeniile tehnice crește, ajungând de la 32,2% la 53,0 % în timp ce numărul cititorilor de sex bărbătesc scade de la 67,7% la 47,0%. Acest lucru este determinat de schimbarea mentalității privind situația femeilor în societate și aprecierea acestora la adevărata lor valoare intelectuală pe parcursul anilor, recunoscându-li-se capacitatea de a desfășura munci monopolizate perioade lungi de timp numai de bărbați. Având drepturi egale cu bărbații, au fost promovate pe toate planurile. Acest lucru a atras după sine și nevoia lor de a fi la curent cu noutățile din domeniul tehnic și economic.

În tabelul de mai jos se poate urmări fluctuația numărului de cititori înscriși la această secție pe sexe, categorii sociale și vârstă. Din treizeci de ani de activitate s-au ales opt ani reprezentativi, care permit o privire de ansamblu asupra numărului de cititori înscriși precum și componența profesională a acestora.

An	Nr. cititori	Bărbați %	Femei %	Muncitori %	Func. intel. %	Elevi stud. %	14-25 ani %	26-40 ani %	40-60 ani %	Peste 60 ani %
1976	2168	1469	699	565	401	1118	1357	611	174	26
		67,7	32,2	26,0	18,5	51,5	62,6	28,2	8,1	1,2
1980	2514	1606	908	573	522	1294	1544	720	211	23
		63,7	36,1	22,8	20,7	51,5	61,4	28,6	8,4	0,9
1988	2625	1612	1013	781	610	1067	1616	650	324	34
		61,4	38,6	29,7	23,2	40,6	61,5	24,7	12,3	1,3
1990	2231	1425	806	730	657	730	1207	689	296	39
		63,8	36,1	32,7	29,4	32,7	54,1	30,9	13,2	1,7
1995	3178	1771	1407	367	690	1833	2088	706	321	63
		55,7	44,3	11,5	21,7	57,7	65,7	22,2	10,1	2,0
1999	5200	2446	2754	374	869	3608	3983	814	345	58
		47,0	53,0	7,2	16,7	69,4	76,6	15,6	6,6	1,1
2001	4370	1894	2476	390	729	2984	3275	690	342	63
		43,3	56,6	8,9	16,7	68,2	74,9	15,8	7,8	1,4
2003	1506	609	897	194	324	873	979	341	156	30
		40,5	59,5	12,9	21,5	58,0	65,0	22,6	10,4	2,0

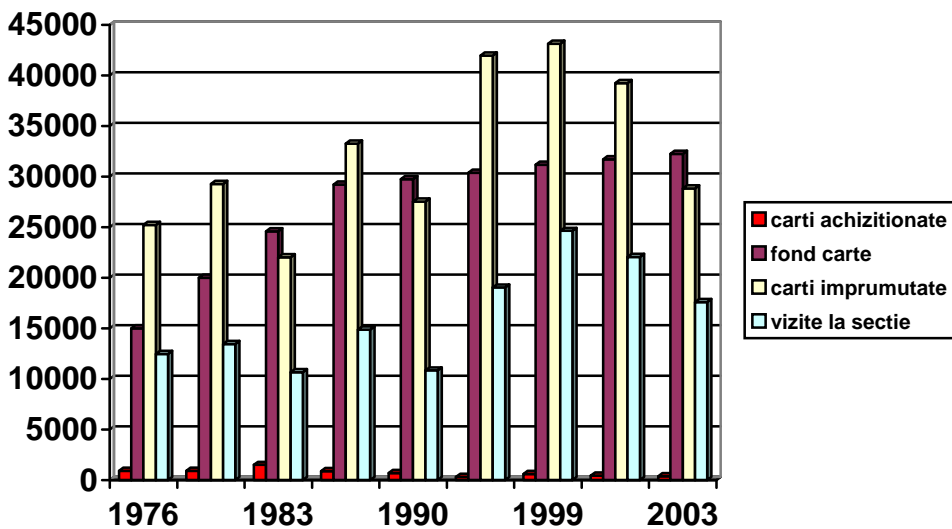
Pentru o privire de ansamblu mai evidentă redăm mai jos și grafic fluctuația cititorilor înscriși și pe sexe pe parcursul celor treizeci de ani de existență a secției. Se poate observa creșterea continuă a numărului de cititori care s-au înscris la bibliotecă după anul 1990, ceea ce se poate explica pe de o parte, prin creșterea numărului de locuri la facultăți, înființarea de noi facultăți și a numeroase secții în cadrul facultăților, precum și prin creșterea prețului publicațiilor în comparație cu infima creștere a veniturilor majorității populației. Schimbările din programele de învățământ prin introducerea în școli și facultăți a obligativității realizării de către elevi și studenți a unor proiecte și referate pe anumite teme date i-a determinat pe aceștia să se înscrie la bibliotecă pentru a putea studia bibliografia recomandată sau să caute lucrările necesare pentru elaborarea studiilor cerute. Dacă în anul 1990 s-au înregistrat în statistică 730 de elevi și studenți înscriși la secție, ceea ce reprezintă 32,7% în anul 1999 numărul acestora este de 3608 reprezentând 69,4% din totalul celor înscriși.

Conform evidențelor statistice, numărul de cărți împrumutate precum și frecventarea acestei secții de către cititori crește de la an la an atingând o cotă maximă în anul 1999. Dacă în anul 1976 s-au împrumutat 25210 cărți, în anul 1999 numărul acestora a ajuns la 43136, ceea ce scoate în evidență atât creșterea fondului de carte al secției, cât și creșterea numărului de cititori care frecventează secția „Cartea Tehnică.” Astfel, dacă în 1976 numărul anual de vizite la secția tehnică s-a situat la 12477, în anul 1999 acesta aproape s-a dublat ajungând la 24637, iar în anul următor chiar la 25139. Din păcate, din anul 2000 scade atât numărul de cărți împrumutate, cât și numărul de vizite la secție ceea ce este determinat, cred, de scăderea numărului de cărți achiziționate pentru împrumut mai ales la cota 004 – Știința și Tehnologia Calculatoarelor. Prelucrarea datelor, domeniul în care apar cele mai multe noutăți în intervale foarte scurte de timp, cât și datorită preferinței cititorilor de a frecventa internetul, unde găsesc informațiile de ultimă oră în toate domeniile și strict la subiectul dorit, fără să facă efortul de a căuta, citi, studia mai multe lucrări pentru realizarea temei cerute.

Relația dintre numărul de cărți achiziționate, dezvoltarea fondului de carte, numărul de cărți împrumutate și numărul de vizite la secție se poate observa și din tabelul și graficul de mai jos:

Anul	1976	1981	1983	1988	1990	1995	1999	2001	% 2003
Cărți achiziționate	900	900	1490	869	682	298	588	424	375
Fondul de carte	15000	20000	24600	29215	29740	30398	31180	31712	32242
Cărți împrumutate	25210	29268	22017	33255	28523	41966	43136	39265	28825
Vizite la secție	12477	13452	10657	14860	10833	19034	24637	22054	17601

Activități desfășurate la secția „Cartea Tehnică” (1974 – 2004)

În această perioadă de 30 de ani s-au desfășurat 119 activități științifice și culturale constând în lansări de carte, expoziții de pictură și fotografie ale artiștilor fotografi membri ai fotoclubului din Târgu-Mureș, conferințe, expuneri, mese rotunde pe diferite teme tehnico-științifice, având ca invitați speciali oameni de știință din județ și din țară. La aceste activități au participat cititorii secției precum și cei interesați de temele dezbătute, popularizarea activităților făcându-se prin invitații, afișe și presa locală.

Bibliotecarele, bibliotecarii secției Cartea Tehnico –Științifică

FÜLÖP MARIA s-a născut la 11 martie 1940 în București. După examenul de bacalaureat în 1957 la Zalău, a urmat Școala de activiști culturali – secția Bibliotecari între anii 1957-1959. S-a angajat la Biblioteca Județeană Mureș la 1 august 1959 și a lucrat aici până la 1 iulie 1999 când a ieșit la pensie. În această perioadă a lucrat la secția Evidența și completarea fondului de carte, secția Bibliografică, unde a participat la elaborarea lucrărilor: *Sistem de bibliografie locală curentă de la 1990*, *Evidența publicațiilor periodice din județul Mureș*, *Cărți tipărite în județul Mureș*, *Județul Mureș în cărți (1990-1999)*, Bio-bibliografii mureșene: *Oameni de știință mureșeni*. Din octombrie 1974 până în septembrie 1993 își desfășoară activitatea la secția „Cartea Tehnică” unde, împreună cu celelalte bibliotecare, organizează expoziții ale artiștilor fotografi din localitate, dezbateri și mese rotunde pe teme tehnico-științifice cu participarea unor specialiști din domeniu, prezentări de cărți în presa locală.

ANA TODEA s-a născut la 17 aprilie 1950 la Teleac, județul Mureș. După încheierea studiilor liceale urmează Școala Tehnică Postliceală de Biblioteconomie din București pe care o termină în 1971. Și-a început activitatea ca bibliotecară la Reghin, lucrând la Biblioteca Orășenească în perioada 1 iunie 1971 – martie 1981.

De la 1 aprilie 1981 și până în 1999 lucrează la Biblioteca Județeană Mureș la secția „Cartea Tehnică,” apoi, din 1999 până în prezent, ocupă postul de coordonator al activității de la secția „Împrumut Carte pentru Adulți.” În cei 18 ani petrecuți la secția „Cartea Tehnică” participă împreună cu colegile sale la organizarea expozițiilor artiștilor fotografi din județ și din țară; la organizarea unor dezbateri și mese rotunde pe teme tehnice, științifice, având ca invitați personalități din aceste domenii din localitate și din alte localități ale țării; publică în presa locală noutățile apărute în domeniul tehnic, științific informând publicul cititor cu privire la îmbogățirea fondului de carte al secției.

După de pleacă de la secția „Cartea Tehnică” colaborează la elaborarea și publicarea mai multor lucrări: *Caiet documentar*, elaborat cu ocazia împlinirii a 200 de ani de lectură publică la Târgu-Mureș (1802 – 2002); dicționarul bio-bibliografic *Oameni de știință mureșeni*; publică articole în revista *Biblioteca*. Este președinta filialei Mureș a ANBBPR și vicepreședinte al FABR, filiala Mureș.

EMILIA VIDICAN s-a născut la 17 iunie 1951 în orașul Satu Mare. După terminarea liceului în Gherla, județul Cluj, a urmat cursurile Școlii de Specializare Postliceală de Biblioteconomie – București, promoția 1973. A lucrat ca bibliotecară în comuna Feleacu, județul Cluj, până în 1974 când acest post a fost desființat prin decret. În anul 1976, în urma concursului pe care l-a susținut la Biblioteca Institutului Politehnic Cluj-Napoca a ocupat postul de bibliotecar la sala de lectură a publicațiilor periodice și a pregătit înființarea noii biblioteci de la Facultatea de Mecanică. În anul 1977 este angajată temporar la Biblioteca Județeană Mureș îndeplinind diferite sarcini în cadrul secțiilor bibliotecii până la 1 mai 1979, când, în urma unui concurs, este repartizată la secția „Cartea Tehnică.” Pe parcursul celor 25 de ani petrecuți la această secție a acumulat o vastă experiență profesională și a participarea la organizarea a numeroase expoziții ale artiștilor fotografi din județ, precum și multiple dezbateri și mese rotunde pe teme tehnico-științifice cu participarea unor personalități din domeniul tehnic și științific. Publică articole în presa locală informând cititorii cu privire la noutățile tehnico-științifice cu care s-a îmbogățit fondul de carte al secției.

MARIA-MAGDALENA FALL s-a născut la 21 octombrie 1954 la Reghin. După terminarea liceului frecventează cursurile facultății de Tehnologia și chimia produselor alimentare din Galați. După o activitate de 25 de ani ca inginer în acest domeniu își schimbă orientarea profesională fiind angajată, în urma unui concurs, la Biblioteca Județeană Mureș ca bibliotecar debutant. Urmează cursurile de Biblioteconomie de 1 an organizate de Ministerul Culturii și Cultelor în perioada iulie 2000 - mai 2001 obținând calificarea de bibliotecar. În perioada mai 2000 – martie 2002 participă la cursurile postuniversitare de specializare la distanță la limba și literatura germană organizate de Institutul „Goethe” în colaborare cu Universitatea din București, Facultatea de Filologie, secția Limbi străine. Lucrează la secția „Cartea Tehnică” din iulie 2000. Publică în presa locală articole privitoare la curiozități și noutăți din domeniul științei și tehnicii.

CRISTIAN VALER MACARIE s-a născut la 29 ianuarie 1970 la Târgu-Mureș. După absolvirea Liceului Teoretic „Alexandru Papiu Ilarian” în 1989, urmează cursurile facultății Ingineria și Tehnologia Materialelor, secția Utilajul și Tehnologia Sudurii. Între 1996 și 1999 își exercită profesia de inginer la diferite firme. Își schimbă orientarea profesională și, în urma unui concurs, este angajat la Biblioteca Județeană Mureș din 15 iunie 2000. În perioada iulie 2000 – mai 2001 frecventează cursurile

postuniversitare de Biblioteconomie la distanță organizate de Ministerul Culturii și Cultelor obținând calificarea de bibliotecar. Lucrează la această secție de patru ani perioadă în care a publicat articole în presa locală despre oameni de știință la diferite ocazii aniversare.

Au mai lucrat la secția „Cartea Tehnică” pentru perioade mai scurte de timp Fülöp Juliana (Mozes), Csegzi Csilla Gabriella, Herzeg Mariana, Daniela Morărean, Cristina Matei, Letiția Popescu, Laura Aldea, Ana Maria Lazăr.

The Technical - Scientific Department of Mureș County Library at Its 30th Anniversary

Abstract

The paper is structured on several chapters: Short History; Completing and Organizing the Collections; The Catalogues; The Evidence of the Readers and the Statistic of Borrowed Documents; The cultural – Scientific Activities Organized Between 1974 – 2004; The Librarians of the Department.

The foundations of the new department of technical publications was at that moment a necessity, because of the industrial development and also because of the request of qualified specialists on different technical domains. It was the idea of a well-known librarian – Meszáros Jozsef – that was presented to a group of engineers, organized in an association, that finally was put into practice. Thus, on November the 20th 1974 the new department was officially opened to public and its evolution since then was quite ascendent.

The department of technical publications permanently increased its collections; thus, in no more than three decades its fonds were enriched with different technical materials, today their number being over 32 thousand publications. Unfortunately, the acquisition policy had to change during the last years, because of the lack of financial resources and because of the prices of books. As it expected, for a better circulation of information, there were organized many catalogues, such as the alphabetical one, sistematical, thematical etc. The paper also contains a readers evidence, on criteria such as age, profession etc. and some statistics concerning daily frequency, monthly frequency etc.

It is also worth mentioning the fact that between 1974 – 2004 this department was involved in 119 cultural activities, such as picture and photographic exhibitions, scientific meetings etc. In the last part of the paper there is a presentation of each of the librarians that have worked during time at this department.